

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	
Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ	3347
Ημερομ. Κατάθεσης	31.10.13

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους υπουργούς
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
Δημόσιας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη

Αθήνα, 31.10.2013

Θέμα: Σύριος πρόσφυγας κρατείται παράνομα υπό απέλαση σε απαράδεκτες συνθήκες

Όπως γνωρίζουν οι κ. κ. υπουργοί, η απέλαση προσφύγων από την εμπόλεμη Συρία απαγορεύεται παντού στην Ευρώπη, ενώ ειδικά για τη χώρα μας η Ελληνική Αστυνομία έχει εκδώσει σχετική εγκύκλιο. Όπως είναι επίσης γνωστό, η κράτηση οιαδήποτε σε κρατητήρια δεν μπορεί να υπερβαίνει τις 48 ώρες, όσο δηλαδή χρειάζεται για να τεθεί ενώπιον της Δικαιοσύνης κάποιος που έχει συλληφθεί. Ωστόσο, ο Σύριος δικηγόρος Sameer Zeino, που βρέθηκε στο στόχαστρο του καθεστώτος Ασαντ επειδή υπερασπιζόταν αντιφρονούντες στη χώρα του, κρατείται από τις 25 Σεπτεμβρίου σε άθλιες συνθήκες σε υπόγειο κρατητήριο του ΑΤ Ζωγράφου, αντιμετωπίζοντας τον κίνδυνο της απέλασης. Η απόφαση απέλασης που εκδόθηκε σε βάρος του στις 28.9.13 του «κοινοποιήθηκε» στις 30.9.13 σε γλώσσα που δεν κατανοεί, δηλαδή τα ελληνικά (όπως βεβαιώνει το αποδεικτικό Κοινοποίησης), ενώ η δικηγόρος του κατέθεσε αντιρρήσεις στις 27.9.2013, που ωστόσο δεν καταγράφηκαν ποτέ.

Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα (ενδεικτικά: *Εφημερίδα των Συντακτών*, 7.10.2013), ο Σύριος δικηγόρος έφτασε στην Ελλάδα και επιχείρησε να ζητήσει άσυλο, ώστε στη συνέχεια να ενεργοποιήσει τη διαδικασία οικογενειακής επανένωσης με τον αδερφό του που ζει στην Αγγλία. Όπως καταγγέλλουν συνάδελφοί του, με τις λιγοστές υποθέσεις που δέχεται ακόμα και η νέα Υπηρεσία Ασύλου, ο ίδιος δεν κατάφερε να γίνει δεκτός. Επιχείρησε λοιπόν να αποφύγει τα γραφειοκρατικά κωλύματα διά της πλαγίας οδού, στην οποία αναγκάζονται να καταφύγουν πολλοί πρόσφυγες και μετανάστες, όταν το κράτος κινείται εκτός των κανόνων του κράτους δικαίου στις υποθέσεις τους. Πλήρωσε, έβγαλε έγγραφα για να μπορέσει να φύγει, και τελικά συνελήφθη και κρατείται.

Το Διοικητικό Πρωτοδικείο απέρριψε αντιρρήσεις κατά της κράτησής του, ισχυριζόμενο ότι δεν προκύπτει η συριακή καταγωγή του, καθώς ο ίδιος «δεν φέρει διαβατήριο», μολονότι το μεταφρασμένο και επικυρωμένο αντίγραφο της συριακής ταυτότητάς του βρίσκεται στη διάθεση του δικαστηρίου. Το δικαστήριο δεν θεώρησε επαρκές το εν λόγω έγγραφο, ούτε όμως και το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, το οποίο αποδεικνύει την ύπαρξη του Σύριου δίδυμου αδερφού του, αναγνωρισμένου πρόσφυγα στην Αγγλία (και δη με τίτλο σπουδών σε κορυφαίο αγγλικό πανεπιστήμιο) – το οποίο προφανώς, αποδεικνύει και τη συριακή καταγωγή του κρατούμενου. Το ίδιο το δικαστήριο, βεβαίως, δεν εξέφρασε αμφιβολίες περί της εγκυρότητας των σχετικών αποδεικτικών εγγράφων, εξ ου και δεν κίνησε διαδικασίες έρευνας για πλαστογραφία.

Ενδεικτικό του σκεπτικού της απορριπτικής απόφασης του Πρωτοδικείου είναι απόσπασμα στο οποίο αναφέρεται ότι η χώρα μας έχει περιέλθει σε «δεινή οικονομική συγκυρία [...] λόγω αφενός

της αθρόας προσέλευσης μεταναστών στην Ελλάδα, αφετέρου λόγω των περιορισμένων υποδομών αυτής ως Χώρας [sic] υποδοχής λαθρομεταναστών». Με άλλα λόγια, μία δικαστική απόφαση απορρίπτει τις αντιρρήσεις κατά της κράτησης ενός πρόσφυγα, όχι με βάση την τεκμηρίωση της σχετικής αίτησης, η οποία είναι επαρκέστατη, αλλά με βάση τις απόψεις των δικαστών για τα αίτια της κρίσης και τη μεταναστευτική πολιτική της χώρας.

Επιπλέον, οι συνθήκες υπό τις οποίες εξακολουθεί ο εν λόγω πρόσφυγας να κρατείται ούτως ή άλλως παράνομα, είναι άθλιες. Εντούτοις, και παρά την επιδείνωση της υγείας του, ο ίδιος δεν έχει μεταφερθεί ακόμα σε νοσοκομείο. Η μαρτυρία του αδελφού του για τις εν λόγω συνθήκες είναι χαρακτηριστική: «Όταν είδα τον αδερφό μου, έβαλα τα κλάματα [...] Στο πρόσωπό του ήταν αποτυπωμένα όλα όσα υφίσταται στη φυλακή: η έλλειψη καθαρού αέρα, ήλιου, προαυλισμού, η βρομιά, η κακή συμπεριφορά. Την αντιμετώπισα κι εγώ τη σκληρή συμπεριφορά των αστυνομικών. Δεν έδειξαν καμία κατανόηση. Δεν με άφησαν να τον δω πέρα από το προβλεπόμενο πεντάλεπτο. Προσφέρθηκα να κάνω τον διερμηνέα μεταξύ του αδερφού μου και της δικηγόρου μας, για να μπορέσω να τον δω λίγα λεπτά παραπάνω. Δεν δέχτηκαν, έβαλαν άλλο διερμηνέα, αν και δεν ήταν «πιστοποιημένος». Ο ίδιος μάλιστα υποβλήθηκε προ ημερών σε εξετάσεις DNA, χρησιμοποιώντας και το τελευταίο μέσο για να αποδείξει τη συριακή καταγωγή του κρατούμενου.

Αξίζει να σημειωθεί ότι έλληνες συνάδελφοι του Σύριου πρόσφυγα από τη Θεσσαλονίκη εκφράζουν την απaréσκειά τους για τη σωματική και ψυχική καταπόνηση του συναδέλφου τους, καθώς και την αλληλεγγύη τους προς το δίκαιο αίτημά του να αφεθεί άμεσα ελεύθερος, δεδομένου ότι η διοικητική κράτηση για απέλαση αλλοδαπού που ουσιαστικά υπάγεται στο καθεστώς του πρόσφυγα, δεν δικαιολογείται.

Επειδή, σύμφωνα και με τη δικηγόρο του κρατούμενου, η Διοικητική Δικαστής απέρριψε για δεύτερη φορά τις αντιρρήσεις του Σύριου λαμβάνοντας υπόψη το από 24-10-2013 έγγραφο του Τμήματος Απελάσεων, που βεβαίωνε γεγονός ψευδές, και συγκεκριμένα ότι «το αίτημα ασύλου του κρατούμενου δεν έχει ακόμα καταγραφεί», ενώ παράλληλα επέλεξε να παραγνωρίσει το ότι, παρότι με σημαντική καθυστέρηση κατόπιν των από 27-9-2013 και 5-10-2013 Αιτημάτων Ασύλου του Σύριου στο κρατητήριο (ήδη πάντως από τις 18-10-2013) έχει καταγραφεί και επισήμως το αίτημα του εν λόγω από την Υπηρεσία Ασύλου, όπως βεβαιωνόταν και από έγγραφο της Υπηρεσίας Ασύλου που τέθηκε υπόψη του Δικαστηρίου προς υποστήριξη του Σύριου.

Επειδή το Διοικητικό Πρωτοδικείο, όπως εξάλλου και καμία δικαστική αρχή, δεν έχει καμία απολύτως δικαιοδοσία να αποφαινεται για τις αιτίες της οικονομικής κρίσης, πολύ δε περισσότερο να τις αποδίδει στην έλευση μεταναστών, διατυπώνοντας απόψεις ή υπαγορεύοντας μεταναστευτική πολιτική.

Επειδή ο Sameer Zeino δεν έχει ακόμα μεταχθεί προκειμένου να δώσει και εκείνος αίμα για την εξέταση DNA (η οποία και θα αποδείξει τη συριακή καταγωγή του), ενώ ο αδελφός του έχει ήδη υποβληθεί στην ίδια εξέταση.

Επειδή η κράτηση ενόψει επιστροφής και η κράτηση που διατάσσεται κατά ατόμου που ζητεί άσυλο εντάσσονται σε διαφορετικές νομικές ρυθμίσεις (βλ. απόφ. της 30.11.2009, Υπόθ. C-357/2009 PPU, Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov), ΕΜΕΔ 2010), και επειδή δεν νοείται το ελληνικό κράτος να τιμωρεί τους αιτούντες άσυλο, φυλακίζοντάς τους.

Επειδή οι κ.κ. υπουργοί γνωρίζουν τόσο μέσω του κοινοβουλευτικού ελέγχου όσο και μέσω σχετικής αναφοράς που έξι βουλευτές υποβάλλαμε στις 24 Ιουλίου 2013, το πρόβλημα της

παράνομης κράτησης σε κρατητήρια, και δη υπό άθλιες συνθήκες, χωρίς ωστόσο οι ίδιοι να έχουν αναλάβει πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση του προβλήματος.

Επειδή οι κ.κ. Υπουργοί γνωρίζουν επίσης τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν στην Ελλάδα οι Σύριοι πρόσφυγες αιτούντες άσυλο, θέμα που έχουμε θέσει κατ' επανάληψη στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου, χωρίς ωστόσο να έχουν υπάρξει δεσμεύσεις από τους αρμόδιους υπουργούς.

Επειδή η ευκολία με την οποία οι Αρχές καταφεύγουν στο μέτρο της κράτησης, και δη στην περίπτωση Σύριων προσφύγων, έχει οδηγήσει ακόμα και σε οικογενειακές τραγωδίες, όπως αυτή στη Σάμο, στην περίπτωση του Ουασίμ Αμπουναχι.

Επειδή ενδεχόμενη απέλαση στη Συρία ενός δικηγόρου που έχει τεθεί στο στόχαστρο του καθεστώτος Άσαντ ως υπερασπιστής αντιφρονούντων, θα θέσει σε άμεσο κίνδυνο τη ζωή του.

Ερωτώνται οι κύριοι υπουργοί:

- Πώς θα διασφαλίσουν την τήρηση της νομιμότητας στην περίπτωση του Σύριου δικηγόρου που κρατείται παράνομα;
- Με ποιες πρωτοβουλίες θα εγγυηθούν την απρόσκοπτη πρόσβαση των προσφύγων από εμπόλεμες χώρες, και δη τη Συρία, στη διαδικασία ασύλου, δεδομένων των προβλημάτων που παρουσιάζονται στη λειτουργία των νέων υπηρεσιών;
- Πώς προτίθενται να αποτρέψουν την καταχρηστική προσφυγή των αρχών, αστυνομικών και δικαστικών, στο μέτρο της κράτησης προσφύγων και μεταναστών, πρακτική εξαιτίας της οποίας τα κρατητήρια όλης της χώρας παρουσιάζουν εικόνες ανθρωπιστικής κρίσης;
- Δεδομένου ότι πληθαίνουν τα κρούσματα αυθαιρεσίας δικαστικών και αστυνομικών σε υποθέσεις που αφορούν πρόσφυγες και μετανάστες, η σχετική εκπαίδευσή τους λοιπόν αποδεικνύεται στην πράξη ανεπαρκής, ποιες πρωτοβουλίες προτίθενται να αναλάβουν για την ενίσχυση του έργου τους και δη την προάσπιση των δικαιωμάτων ευάλωτων ομάδων;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Βασιλική Κατριβάνου

Ειρήνη Αγαθοπούλου

Χρήστος Καραγιαννίδης

Αφροδίτη Σταμπουλή

Δημήτρης Τσουκαλάς